

UCHWAŁA Nr XXVI/...../2026

Rady Gminy Bielsk Podlaski

z dnia 18 sierpnia 2026 r.

w sprawie rozpoznania skargi Towarzystwa „HAJ” w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego w Gminie Bielsk Podlaski

Na podstawie art. 229 pkt 3, art. 237 § 1, § 3 oraz art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), po rozpoznaniu skargi Towarzystwa „HAJ” z dnia 16 lipca 2026 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego w Gminie Bielsk Podlaski, przekazanej Radzie Gminy Bielsk Podlaski pismem Wojewody Podlaskiego NK-II1411.21.2026.DM z dnia 22 lipca 2026 r., Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Podtrzymuje się stanowisko Rady Gminy Bielsk Podlaski w kwestii organizacji transportu publicznego w Gminie Bielsk Podlaski, określone w uchwale Nr XXII/196/2026 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie rozpoznania skargi mieszkańców wsi Hołody z dnia 14 marca 2026 r. na bierność Wójta Gminy Bielsk Podlaski w sprawie przywrócenia transportu zbiorowego do wsi Hołody, na niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy o samorządzie gminnym poprzez zaniechanie starań o dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych w latach 2023-2026.

§ 2. Uchwała podlega doręczeniu Skarżącemu Towarzystwu „HAJ” oraz Wojewodzie Podlaskiemu..

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bielsk Podlaski.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Uzasadnienie

W dniu 24 lipca 2026 r. do Urzędu Gminy Bielsk Podlaski wpłynęło pismo Wojewody Podlaskiego NK-II.1411.21.2026.DM z dnia 22 lipca 2026 r. przekazujące według właściwości Radzie Gminy Bielsk Podlaski „Stanowisko organizacji społecznej wraz z wnioskiem o podjęcie działań nadzorczych w celu wyeliminowania stanu beczynności organów Gminy Bielsk Podlaski w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego. Wnioskodawca – Towarzystwo „HAJ” do swojego stanowiska dołączyło:

- 1) Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku (Sygn. Akt II SA/Bk 312/26 z dnia 22 maja 2026 r. wraz z uzasadnieniem w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 27 marca 2026 r. Nr XXII/196/2026;
- 2) Pismo procesowe Wójta Gminy Bielsk Podlaski z dnia 1 kwietnia 2026 r. skierowane do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku Wydział II;
- 3) Pismo Wójta Gminy Bielsk Podlaski Or.1431.1.2026.IR z dnia 6 marca 2026 r. będące odpowiedzią na wniosek mieszkanki Gminy Bielsk Podlaski o udostępnienie informacji publicznej dot. informacji w zakresie organizacji transportu zbiorowego na terenie Gminy Bielsk Podlaski;

- 4) Pismo Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski Gk.1431.9.2026 z dnia 6 lipca 2026 r. będące odpowiedzią na pismo mieszkanki Gminy Bielsk Podlaski z dnia 22 kwietnia 2026 r. dot. systemu komunikacji miejskiej;
- 5) Uchwała Nr XXII/196/2026 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie rozpoznania skargi mieszkańców si Hołody z dnia 14 marca 2026 r. na bierność Wójta Gminy Bielsk Podlaski w sprawie przywrócenia transportu zbiorowego do wsi Hołody, na niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy o samorządzie gminnym poprzez zaniechanie starań o dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych w latach 2023-2026.

W stanowisku Towarzystwa HAJ sformułowano wnioski skierowane do Wojewody Podlaskiego, w których wnioskodawcy wnoszą m.in. o podjęcie przez Wojewodę Podlaskiego czynności nadzorczych w zakresie wykonywania przez organy Gminy Bielsk Podlaski ustawowych obowiązków dotyczących organizacji publicznego transportu zbiorowego. Wojewoda w swoim piśmie wskazał na brak podstawy prawnej do bezpośredniej kompetencji wojewody dotyczącej możliwości oceny sposobu zorganizowania publicznego transportu zbiorowego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przekazane Radzie Gminy Bielsk Podlaski stanowisko Towarzystwa HAJ zostało zakwalifikowane przez Wojewodę Podlaskiego do postępowania skargowego. Wojewoda Podlaski uznał, że stanowisko organizacji społecznej ma charakter skargowy i podlega rozpatrzeniu przez Radę Gminy Bielsk Podlaski jako organ właściwy do rozpatrywania skarg dotyczących realizacji zadań przez Wójta Gminy.

Skarga została przekazana do zaopiniowania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2026 r., w oparciu o przedłożone radnym dokumenty zarekomendowała podtrzymanie stanowiska Rady Gminy Bielsk Podlaski zawartego w uchwale Nr XXII/196/2026 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 27 marca 2026 r. stwierdzającej bezzasadność skargi na bierność Wójta Gminy w sprawie przywrócenia transportu zbiorowego do wsi Hołody.

Po przeanalizowaniu zgromadzonych dokumentów, Rada Gminy stwierdza, że kwestie przedstawione w stanowisku Towarzystwa HAJ były przedmiotem skargi z dnia 14 marca 2026 r. złożonej przez mieszkańców wsi Hołody, którą Rada Gminy rozpatrzyła uchwałą Nr XXII/196/2026 z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie rozpoznania skargi mieszkańców wsi Hołody z dnia 14 marca 2026 r. na bierność Wójta Gminy Bielsk Podlaski w sprawie przywrócenia transportu zbiorowego do wsi Hołody, na niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy o samorządzie gminnym poprzez zaniechanie starań o dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych w latach 2023-2026. Przekazana Wojewodzie Podlaskiemu skarga Towarzystwa HAJ dotyczy tych samych kwestii, do których Rada Gminy odniosła się w tej uchwale. W uzasadnienie przytoczonej wyżej uchwały Rady Gminy zwrócono uwagę na następujące kwestie:

1) Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 402), z wnioskiem do wojewody o dopłatę w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej występuje organizator takiego przewozu. Określenie podmiotów mogących być organizatorem publicznego transportu zbiorowego zawiera art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie drogowym (tj. Dz. U. z 2025r. poz. 285). Z przepisu tego, mając przy tym na uwadze art. 4 ust. 1 tejże ustawy, wynika, że gmina może być samodzielnym organizatorem przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej tylko we własnych granicach administracyjnych.

Wykonywanie przez gminę przewozów pasażerskich na terenie gmin sąsiadujących wymaga zawarcia stosownego porozumienia z innymi gminami lub utworzenia związku międzygminnego.

2) W przypadku mieszkańców wsi Hołody, dotychczasowe działania Wójta w zakresie zapewnienia im publicznego transportu zbiorowego zmierzały do zawarcia z miejską Gminą Bielsk Podlaski porozumienia, na mocy którego Miasto Bielsk Podlaski przejąłoby zadania Gminy Bielsk Podlaski w tym zakresie, w ramach wykonywanej komunikacji miejskiej. Aktualnie na mocy porozumień zawartych z Miastem Bielsk Podlaski, wykonuje ono na terenie Gminy Bielsk Podlaski przewozy pasażerskie na linii nr 1 – wieś Augustowo (ul. Brańska pętla) oraz wieś Kotły, linii nr 3 - wieś Augustowo (ul. Brańska pętla) oraz wieś Widowo, linii nr 4 – wieś Augustowo. W takim wypadku o dopłatę występuje Miasto Bielsk Podlaski, jako organizator przewozów, a Gmina Bielsk Podlaski wnosi na rzecz Miasta opłatę w wysokości ustalonej w porozumieniu, pokrywającą część kosztów przewozu. Wójt Gminy uznał takie rozwiązanie za najbardziej racjonalne i korzystne dla Gminy, ponieważ Gmina nie posiada własnego zakładu budżetowego, który wykonywałby funkcję operatora publicznego transportu zbiorowego. Mimo prowadzonych rozmów nie doszło do zawarcia porozumienia z Miastem Bielsk Podlaski w sprawie przewozów pasażerskich do miejscowości Hołody. Ponadto nie udało się znaleźć przedsiębiorcy, który byłby zainteresowany świadczeniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na trasie Bielsk Podlaski – Hołody. Prowadzone były również rozmowy z powiatami: bielskim i hajnowskim w celu uruchomienia publicznego transportu zbiorowego na trasie Bielsk Podlaski – Hajnówka, obejmującej także miejscowość Hołody oraz Krzywa. Również nie zostało zawarte porozumienie w tym zakresie.

3) Brak porozumienia w sprawie Hołód nie oznacza jednak bierności Wójta Gminy Bielsk Podlaski w zapewnieniu publicznego transportu zbiorowego w odniesieniu do mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski. W chwili obecnej publiczny transport zbiorowy jest prowadzony na podstawie porozumień zawartych z sąsiednimi gminami, w tym również z Miastem Bielsk Podlaski oraz powiatem Bielskim, na następujących trasach:

a) Bielsk Podlaski – Bielsk Podlaski, przez: Lewki, Spiczki/Kozły, Topczykały/Podbiele, Koszki/Paszkowszczyzna, Malinniki, Gregorowce, Wólka Wygonowska, Pawlinowo, Czechy Zabłotne, Kruhłe, Dydule, Oleksze, Gredele, Koszki, Koszki/Paszkowszczyzna, Topczykały/Podbiele, Kozły, Lewki. Organizatorem transportu na tej trasie jest Wójt Gminy Orla;

b) Bielsk Podlaski – Kleszczele, przez: Lewki, Kozły, Topczykały/Podbiele, Koszki/Paszkowszczyzna, Malinniki, Zaleszany, Suchowolce, druga linia: Kleszczele – Bielsk Podlaski przez Suchowolce, Zaleszany, Malinniki, Koszki/Paszkowszczyzna, Topczykały/Podbiele, Kozły, Lewki. Organizatorem transportu na tej trasie jest Wójt Gminy Orla.

c) Bielsk Podlaski – Brańsk – Rudka – Ciechanowiec. Organizatorem transportu na tej trasie jest Wójt Gminy Brańsk.

d) Bielsk Podlaski – Orla – Krywiatycze. Organizatorem transportu na tej trasie jest Starosta Bielski.

W powyższych sprawach z wnioskami o dopłatę z Funduszu występują gminy, które przejęły zadania innych gmin, w tym Gminy Bielsk Podlaski, w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego. W świetle przedstawionych okoliczności Gmina Bielsk Podlaski, nie spełniając warunków do bycia organizatorem przewozu pasażerskiego na trasie Bielsk Podlaski – Hołody - Bielsk Podlaski, nie mogła zatem wystąpić do Wojewody

Podlaskiego o dopłatę z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

4) Wykluczenie komunikacyjne dotyczy wielu gmin w Polsce, a ograniczony dostęp do transportu publicznego jest realnym problemem społecznym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, organizacja lokalnego transportu zbiorowego należy do zadań własnych gminy, jednak jej realizacja uzależniona jest od możliwości finansowych gminy oraz uwarunkowań organizacyjnych, często wymaga współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

5) Problem wykluczenia komunikacyjnego ma charakter systemowy w związku z likwidacją połączeń spowodowaną niską liczbą pasażerów na terenach wiejskich oraz brakiem przewoźników zainteresowanych obsługą nierentownych tras.

6) Wójt Gminy Bielsk Podlaski podejmował działania zmierzające do poprawy dostępności transportowej mieszkańcom wsi Hołody oraz prowadził rozeznanie możliwości współpracy z ościennymi samorządami. Mając na uwadze powyższe, zarzut bierności Wójta należy uznać za niezasadny, gdyż podejmowane działania były adekwatne do kompetencji organu oraz realnych możliwości organizacyjnych gminy.

Zgodnie z art. 229 pkt. 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572) organem właściwym do rozpatrzenia skargi na działalność wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt. 2 jest rada gminy. Rada Gminy Bielsk Podlaski po przeanalizowaniu skargi, jak również po zapoznaniu się z opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, postanowiła uznać skargę za nieuzasadnioną, dzieląc i przyjmując za własne ustalenia, argumentację oraz stanowisko przedstawione przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

Pouczenie:

Rada Gminy Bielsk Podlaski jednocześnie poucza Skarżących, iż w świetle art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku, gdy skarga w wyniku jej rozpatrzenia uznana została za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a Skarżący ponowi skargę bez wskazania nowych okoliczności, organ właściwy do jej rozpoznania może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy bez zawiadamiania Skarżącego.